

13 יולי 2016
915427

לכבוד:
ח"כ איתן כבל – יו"ר ועדת הכלכלה
ח"כ רועי פולקמן
חברי ועדת הכלכלה

נייר עמדה בנושא: חוק מוסר תשלומים לספקים התשע"ו-2016 מוגש לוועדת הכלכלה מטעם ענף ציוד ומכשור רפואי בלשכת המסחר

ענף ציוד ומיכשור רפואי מברך על הצעת החוק ועל כוונת המחוקק להסדיר נושא מוסר התשלומים של גופים ציבוריים ומשרדי ממשלה לספקים.

עם זאת אנו רואים בחומרה כל ניסיון להחריג ספקים של ציוד רפואי או כל ספק אחר של מערכת הבריאות מהחוק. רובם של העסקים בתחום הציוד הרפואי הינם עסקים קטנים ובינוניים, עסקים שאינם נמצאים בעמדת כוח למול מוסדות הרפואה הגדולים ובכללם בתי החולים הממשלתיים וקופות החולים, ובמיוחד שירותי בריאות כללית (כולל בתי החולים שבבעלותה) החולשת על רוב השוק.

למעשה זמן התשלום נכפה על הספק והוא נאלץ לקבל כל תנאי של המוסד הרפואי. ברור לכל כי ספק של ציוד רפואי אינו יכול לוותר על נתח שוק משמעותי כמו שירותי בריאות כללית או בתי החולים הממשלתיים, הוא חייב לקבל על עצמו כמעט כל הסכם שייכפה עליו ולספוג את העלויות.

בתחום הציוד הרפואי שורת הרווח הינה קטנה ביותר ועומדת על רווח נקי ממוצע של 3% עד 5%. מוסדות הבריאות אינם מוסדות רווחיים ולפיכך גם המכרזים בנויים על אחוזי רווח מינימליים לספק. כשמוסיפים לכך את תנאי האשראי שהספק נאלץ לתת למערכת הבריאות יוצא שכרו בהפסדו.

המצב אינו מאפשר לעסק להתפתח, לגייס עובדים חדשים, ליצור תנאי תחרות הוגנים ובמקרים לא מעטים גורם לקריסתם של העסקים קטנים והבינוניים.

מצ"ב פירוט הטיעונים בהרחבה. נבקש להציג הטיעונים בדיוני הוועדה הקרובים.

אנו מבקשים שלא להחריג את מערכת הבריאות מתנאי תשלום נאותים וסבירים לספקים של ציוד רפואי או כל ספק אחר של מערכת הבריאות מהטיעונים הבאים:

1. תנאי האשראי הקיימים כיום בין קופות החולים לספקים עומדים על בין שוטף + 93 ועד שוטף + 120 יום. בהינתן שמדובר ב"שוטף" הרי שבפועל מדובר ב – 110 עד 140 יום.

מפעם לפעם מכריזות הקופות על הסדרים שונים לביצוע התשלום לספקים לפי ראות עיניהן ובכלל זה הגדלת מספר ימי האשראי שהן מתכוונות לשלם לספקים או לעיתים הפחתה חד צדדית של התשלום בשל קשיים, גרעון, אי קבלת תשלום מהמדינה ועוד סיבות לדחיית תשלומים לספקים. בבדיקה שערכנו בקרב חברי הלשכה, יבואני ציוד רפואי עולה כי לעיתים האשראי שהם נותנים לקופות החולים מגיע לשוטף + 93 יום ואף יותר.

מקרים כגון אלו קורים כל עוד אין חיוב חוקי לביצוע תשלומים במועד קשיח ובלתי מתפשר.

2. בתי החולים הציבוריים המשרתים מטופלים מקופות החולים משלמים אף הם על בסיס מעבר לשוטף+120 יום, בטענה שקופות החולים מעכבות את העברת הכספים החייבים להם ע"י הקופות ולכן הם מעכבים בהתאמה את העברת הכספים לספקים.

3. רוב ספקי הציוד הרפואי בארץ הינם קטנים ובינוניים. הם מייבאים ציוד מחו"ל לרוב בתנאי אשראי של תשלום מראש ועד מקסימום של 60 יום נטו.

בעקבות זאת נוצר תזרים מזומנים שלילי בין אשראי הספק בחו"ל לזמן פירעון התשלום של המוסד הרפואי, אשר מצריך מציאת פתרון מימון לפעילות עסקיות שוטפות של העסק.

תנאים אלה מגבילים מאוד את אפשרויות ההתפתחות והצמיחה של העסק ואף מונעות ממנו ביצוע עסקאות מקבילות בשל קושי בתזרים המזומנים וקבלת אשראי מהבנק.

4. עם הגעת הסחורה, היבואן מחויב בתשלום כל הוצאות היבוא בתוספת מע"מ על בסיס מזומן (טרם שחרור הסחורה מהמכס).

עם הנפקת החשבונית מחויב הספק בתשלומי מיסים כדין. מתשלומים אלה נהנה גם משרד האוצר שמקבל תשלומי מע"מ על סחורה שטרם התקבלה בעבורה תמורה.

שוב הספק נאלץ לממן מכיסו את עלות הסחורה ותשלומי המס כשהוא עצמו יקבל עליה תשלום כעבור שלושה חודשים ואף יותר.

5. יבואן שמשותף במכרז של המוסד הרפואי, נדרש להפקדת ערבות בנקאית בסכומים של עשרות אלפי שקלים לשם עמידה בדרישות הסף של המכרז. הבנק, בהנחה שמאשר את ביצוע הערבות הבנקאית, מוריד את מסגרת האשראי שהוא נותן ליבואן בגובה הערבות לתקופה שעלולה להימשך עד למועד סיום המכרז (לרוב עד 6 חודשים). ישנן כמובן עלויות נוספות הקשורות לבקשה וקבלת ערבות בנקאית לצרכים מסוג זה.

לרוב היבואנים אין את החוסן הכלכלי הנדרש להעמיד סכומים אלו לצרכי ערבויות. אם נוסף לכך תקופה דומה נוספת בה היבואן אינו מקבל תשלום בעבור סחורה שסופקה הרי שמדובר באשראי של כעשרה חודשים בהם היבואן מממן את מערכת הבריאות.

6. ברוב מוסדות הרפואה בארץ מופעלות זה שנים מערכות דיווח והנפקת חשבוניות שעלויות הפעלתן מוטלות על כתפי הספקים. הספק נאלץ לשלם בעבור צפייה בהזמנות ובעבור הנפקת חשבונית למוסד.

אם לא די בכך, מערכות אלה גם הן יוצרות סרבול ואי בהירות ומסיבות אלו ואחרות, שלא באשמת הספק תאריכי התשלום אינם מתבצעים במועדן.

7. במכרזים בעלי ערך כספי גבוה ובהסכמי רכישה דוגמת הסכמי מסגרת, ספק מחויב באחזקת מלאי לתקופות ארוכות על כל הציוד הרפואי. הרגולציה בתכשירים רפואיים לדוגמה, מחייבת את הספק להחזיק מלאי גדול של מספר חודשים.

מלאי הינו שווה ערך למימון ושוב הספק מממן את מערכת הבריאות.

בהתאם למצוין לעיל, נוצר מצב אבסורדי לפיו הספק מממן אשראי למדינה. זו האחרונה נהנית מהסדר נוח מאוד שמאפשר לה לדחות תשלומים בעבור שירות שניתן במלואו ולהשתמש בעסק כבנק לצורך קבלת אשראי.

אין כל הצדקה להחרגה של ספקי משרד הבריאות מ"חוק מוסר תשלומים לספקים" ואין לייצר אפליה בין ספק למערכת הבריאות לבין ספק בכל תחום אחר. הצעת החוק הינה נכונה, עושה צדק עם הספקים ויש בה כדי להציל עסקים רבים מקריסה כלכלית.

מן הראוי לקבוע זמני תשלום של שוטף + 30 לכל היותר לספקי מערכת הבריאות.